

Nr 42.

Av herrar **Fagerholm** och **Kyling**, om rätt för medlem i tjänstemanna- och arbetarorganisationer att vid beskattning erhålla avdrag för medlemsavgifter till organisationerna.

I ett den 1 oktober 1946 avgivet betänkande har 1944 års allmänna skattekommitté enhälligt föreslagit, att medlem i facklig intresseorganisation (tjänstemannaorganisation och fackförening) gives rätt att vid beräkning av sin inkomst göra avdrag för medlemsavgifter till organisationen i fråga. Däremot skulle utgående konfliktunderstöd beskattas såsom inkomst.

För medlemmar i arbetsgivarsammanslutningar föreligger enligt praxis rätt till avdrag för avgifter till sammanslutningarna. I den mån utbetalningar ske på grund av konflikt beskattas dessa utbetalningar såsom inkomst. Kommittéförslaget innebär sålunda att arbetstagarna i förevarande avseende skulle jämföras med arbetsgivarna.

Kungl. Maj:t har icke funnit anledning att lägga kommitténs förslag till grund för lagstiftning i ärendet.

Med hänsyn till det fackliga organisationsväsendets karaktär och uppgifter innebär förbudet mot avdrag av medlemsavgifter ett avsteg från den eljest inom beskattningen vedertagna principen att nödvändiga uppgifter för inkomstens förvärvande äro avdragsgilla. Även om medlemskap i den tjänstemannaorganisation eller fackförening som finnes för viss bransch i regel icke är ur juridisk synpunkt obligatoriskt för arbetstagarna inom branschen är medlemskapet så självklart och naturligt för dem att det i realiteten nära nog kommer att framstå såsom obligatoriskt. Den fackliga intresseorganisationen har till uppgift att tillvarata arbetstagarnas ekonomiska yrkesintressen, och genom organisationernas verksamhet ha de yrkesutövande inom de olika branscherna i regel under årens lopp tillförts betydande inkomstförbättringar. Under dylika förhållanden är det helt naturligt att de organiserade löntagarna för sin del icke kunna tolerera att vissa kårmedlemmar visa sig osolidariska mot kårens övriga medlemmar genom att undandraga sig sina förpliktelser mot kårorganisationen. Även med hänsyn till vederbörandes yrkesutövning och i vissa fall inkomstmöjligheter är sålunda medlemskapet i kårorganisationen mycket ofta i realiteten ofrånkomligt. Det är därför helt naturligt, att man betraktar avgifter till organisationen såsom en omkostnad i yrkesverksamheten. Denna omkostnad har i själva verket samma karaktär som den kostnad en rörelse-

idkare har t. ex. för juridisk granskning av och biträde med de affärsupp-
görelser, som han avslutar i sin rörelse.

När det gäller medlemsavgifter till fackliga intresseorganisationer kunna
emellertid — på sätt framhållits av skattekommittén — särskilda förhål-
landen anföras. Dessa sammanslutningars ändamål är att utöva en verk-
samhet, som är av försäkringsteknisk natur eller i varje fall av sådan natur,
som står försäkringstanken nära. De böra därför underkastas samma
behandling, som gäller för försäkringsverksamhet i allmänhet, d. v. s. i
detta fall att — på sätt som sker beträffande arbetsgivarsammanslutningar
— avgiften göres avdragsgill då däremot utfallande bidrag beskattas såsom
inkomst. Beträffande de nu berörda omständigheterna hänvisas i övrigt till
den utredning som förebragts i kommitténs betänkande.

Ur statsfinansiell synpunkt skulle ett genomförande av förslaget om av-
dragsrätt för medlemsavgifter till fackliga intresseorganisationer få täm-
ligen liten betydelse. Skattekommittén konstaterar att förslagets inverkan
på skatteunderlaget skulle bli ganska oväsentlig. För den skattskyldige
tjänstemannen och arbetaren framstår en avdragsrätt i förevarande avse-
ende däremot såsom rimlig och rättvis.

Med stöd av det ovan anförda hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hem-
ställa om förslag till bestämmelse om rätt för medlem i
tjänstemanna- och arbetarorganisationer att vid beskatt-
ning erhålla avdrag för medlemsavgifter till organisatio-
nerna i fråga samt att i stället beskattning sker av utfallan-
de bidrag, allt i huvudsaklig överensstämmelse med 1944
års allmänna skattekommittés betänkande av den 1 okto-
ber 1946.

Stockholm den 15 januari 1948.

P. Hj. Fagerholm.

Folke Kyling.
